

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. III. Præceptum divinum Confessionis obligat per sie & immediatè, quando quis habet copiam Confessarii, quam postea per totam vitam non habebit; secùs si solùm sit periculum oblivionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73393)

CONCLUSIO III.

Præceptum divinum Confessionis obligat per se & immediate, quando quis habet copiam Confessarii, quam postea per totam vitam non habebit; secus si solum sit periculum oblivionis.

56. Prima pars Concl. ab aliquibus negatur.

Satis fit fundamentorum.

& probatur communis doctrina.

57. Obiectio solvitur.

Prima pars est communis paucis contradicentibus, quorum sententiam, ut refert Lugo disp. 15. n. 37. probabilem dicit Joannes de la Cruz in Direct. p. 2. de Pœnit. q. 3. dub. 3. Fundamentum esse potest, quod non teneamur prævenire tempus obligationis, quamvis prævideamus impedimentum, ut de Communione Paschali docuimus disp. 4. sect. 9. concl. 2. jam autem tempus in quo urget præceptum divinum Confessionis, est articulus seu periculum mortis, quod tunc nondum est. Respondeo, disparitatem esse inter præceptum divinum Confessionis, & præceptum Ecclesiasticum Communionis Paschalis, quod hoc præceptum respiciat determinatum tempus Paschæ, pro quo præcisè latum est; illo ergo nondum existente, necdum exilit obligatio, adeo ut si quis præveniret, nihilominus non impleteret præceptum, & rursum deberet comminicare tempore Paschali, si impedimentum casu cessaret; at verò præceptum divinum Confessionis absolute obligat ad semel in vita suscipiendum hoc Sacramentum; adeoque semper adest tempus obligationis, & urget obligatio, quando prævidetur, quod nisi hoc tempore suscipiatur, postmodum in hac vita non poterit suscipi.

Neque enim obligat in articulo seu periculo mortis, quasi illud sit tempus à Deo ordinatum ad susceptionem illius Sacramenti; sufficit namque, secundum omnes, quod antea aliquando susceperit, id est, quod pro tunc nullum habeat peccatum mortale, quod non fuerit aliquando directè remissum virtute Clavium; sed quia nisi tunc confiteatur, amplius in tota vita non poterit confiteri. Idem autem cernitur in casu Conclusionis, qui proinde æquivalet quoad hoc punctum articulo seu periculo mortis.

Si inferas; ergo etiam periculum oblivionis æquivalet, quod est oppositum secundæ partis Conclusionis. Resp. neg. Conf. Do rationem discriminis; quod oblivio aliquorum peccatorum non impediatur omnino susceptionem Sacramenti, quemadmodum impedit absentia Confessarii.

Inflas; impedit omnino directam Absolutionem illorum peccatorum, quæ tamen videtur præcepta. Respondeo ex Tridentino sess. 14. c. 5. ubi post innotuatum præceptum divinum Confessionis, aditum subiungit: Ex his colligitur, oportere à penitentibus omnia peccata mortalia, quorum post diligentem sui conscientiam conscientiam habent, in Confessione recitari. Et infra: Constat nihil aliud in Ecclesia à penitentibus exigi, quam ut, postquam quisque diligentem se excusserit, & conscientiam suam omnes & latebras exploraverit, ea peccata confiteatur, quibus se Dominum & Deum suum mortaliter offenderit meminert; reliqua autem peccata, que diligenter cogitanti non occurrunt, in universum eadem Confessione inclusa esse intelliguntur. Ergo non precipitur directæ Absolutio omnium omnino peccatorum; sed illorum tantum, quæ diligenter cogitanti occurrunt.

Planè inquis, & ideo est obligatio confitendi, quando memoria occurrit; adeoque statim, si est periculum oblivionis, cum præceptum divinum quocumque tempore possit impleri.

Nec Satisfacis, si reponas; quia pauci sunt, qui non exponunt se tali periculo, differendo Confessionem usque in finem anni, quæ tamen dilatio ab omnibus admittitur licita (quamvis consultius sit sæpius confiteri) propterea caput: Omnis utriusque sexus 12. de Pœnit. & Remiss. ibi: Omnia sua solus peccata, saltem semel in anno, fideliter confiteatur proprio Sacerdoti.

Non, inquam, satisfacis; quia ibi non dicitur, quod non debeat sæpius confiteri; sed solum præcipitur, ut saltem semel in anno confiteatur, idque proprio Pastori. Ergo Concilium Lateranense declaravit, non esse obligationem, nisi confitendi semel in anno, negatur Conseq. Et instantia est manifesta, quando intra annum occurrit periculum mortis, in quo, secundum omnes, tenetur confiteri, si incidere in novum peccatum mortale, tamen prius eodem anno confessus fuisset.

Est igitur talis, differens Confessionem, cum periculo oblivionis aliquorum peccatorum, usque ad finem anni, satisfaciat præcepto Ecclesiastico; haud equidem sequitur, satisfacere præcepto divino, quod obligat ad Confessionem omnium peccatorum, quæ memoriæ occurrunt, sive proprio Pastori sive alieno habenti eandem jurisdictionem, quando cumque erit periculum, ne postea propter oblivionem talia peccata possit confiteri, & ab illis directè absolvi.

Hanc sententiam, ut refert Diana p. 3. tr. 4. resol. 155. docet Medina Complutensis Cod. de Pœnit. tr. 2. q. 14. §. 2. sub finem, & Diodacus Nugnus in 3. p. to. 2. q. 6. a. 5. diff. 1. apponit concl. 4. nec caret sua probabilitate, quamvis contraria, quæ est secunda pars nostræ Conclusionis, sit magis communis, & passim in scholis

Scholis recepta, & Neotericorum scriptis divulgata.

Optimè autem probatur ex cap. Omnis utriusque sexus mox allegato, accedente communi sensu tum fidelium, qui non judicant se peccare, tametsi cum periculo oblivionis aliquorum peccatorum differant Confessionem usque ad finem anni; tum Confessoriorum, qui non judicant poenitentes, peccasse, quantumvis cum periculo oblivionis aliquorum peccatorum distulerint Confessionem usque ad finem anni; & idcirco non solent in hac parte examinare poenitentes, ut accusent se de violatione præcepti divini, vel saltem ad cautelam, quamvis dicat Nugnus supra, id debere fieri.

Libenter admitto, cap. Omnis utriusque sexus non omnino convincere, ut patet ex dictis; interim præbet solidum fundamentum suspicendi & judicandi, non fuisse intentionem Christi, obligare fideles in tali casu ad Confessionem; cum enim casus frequentissimus sit, & ferè quotidianus, & præceptum Ecclesiasticum sit determinatio præcepti divini, mirum foret, quod Ecclesia, illius casus nullâ factâ mentione, simpliciter præciperet semel in anno confiteri; cum regulariter per se ex præcepto divino sæpius foret confitendum.

Si respondeas; posset satisfacere huic obligationi scribendo nunc peccata. Posset omnino; sed neque ad hoc tenetur, inquit Lugo disp. 157 n. 41. quia præceptum est solum confitendi peccata, quæ tunc occurrunt memoris; præmissis examine humano modo; non est autem humanus modus illa exquisita & metaphysica diligentia observandi, & notandi omnia peccata, & circumstantias, prout successivè fiunt, & scribendi eas, ne memoria decidant; sed potius esset gravissimum onus & inutile, immo noxius valde laqueus conscientis superadditus, quare non debuit præceptum cum eo rigore imponi. Hæc ille.

Et verò quamvis existimem, non esse obligationem scribendi; equidem non rarè inveniuntur, qui ad juvandam memoriam, & ne aliquorum inter confitendum obliviscantur, in charta describunt peccata sua, & ex illa confitentur; nec existimant hoc gravissimum onus & inutile, sed maximum sublevamen, & rem valde utilem, ne postmodum cum iterato robore sæpius debeant confiteri, peccatis tunc oblitis, hic & nunc memoriæ occurrentibus. Interea sensus communis tum fidelium, tum Confessoriorum non agnoscit obligationem juris divini, quod evidens signum est, nullam talem subesse. Cùmque satis difficile sit confiteri peccata, quæ pro tunc diligenter cogitanti occurrunt, ubi Dominus bonus est, oculus noster non debet esse ne-

quam, id est, imponere obligationem, ubi non constat, Dominum eam imposuisse.

Unde miror doctrinam Lugonis suprâ n. 37. ubi ait: Et idem est, si aliquis habet peccata reservata, à quibus adest nunc, qui eum absolvat; postea verò non habebit, à quo possit absolvi; nam præceptum confitendi ea peccata obligat ad Confessionem nunc faciendam. Hæc ille, comparans hunc casum primò casui Conclusionis nostræ; quando aliquis nunc habet copiam Confessoris, quam postea non habebit per totam vitam.

Sed disparitas est nimis manifesta; nam, ut suo loco videbimus, in articulo seu periculo mortis cessat omnis reservatio, juxta illud Trident. sess. 14. cap. 7. circa finem: In eadem Ecclesia Dei constitutum semper fuit, ut nulla sit reservatio in articulo mortis; ergo qui jam poterit absolvi à reservatis, etiam poterit ab illisdem absolvi in articulo seu periculo mortis, in quo solo per se & immediatè obligat præceptum divinum Confessionis; ergo nulla obligatio nunc confitendi illa reservata.

Dices; Cardinalis supponit, quòd postea non habebit; à quo possit absolvi. Respondeo; perperam hoc supponit, ut patet ex jam dictis, nisi supponat defectum omnis Confessorii, atque tunc est primus casus Conclusionis; in quo perinde est sive habeat peccata reservata, sive non reservata. Ad quid ergo sit expressa mentio reservatorum?

Atque ut non possent reservata directè absolvi à quocumque Sacerdote in periculo mortis, non video majorem obligationem nunc confitendi reservata, quàm confitendi non reservata, quando est periculum oblivionis; quia confitendo peccata non reservata in articulo mortis, satisfiet præcepto Confessionis, & peccata reservata indirectè absolventur; sicuti satisfit præcepto Confessionis explicando peccata, quæ memoriæ occurrunt, & indirectè absolventur peccata oblita.

Si autem supponas, poenitentem nulla omnino habere peccata, præter reservata, qui est casus planè metaphysicus, & nunc adeste Sacerdotem, qui possit ea absolvere, postea numquam adfuturus; liquet sanè, præceptum divinum obligare ad Confessionem nunc faciendam; quia æquivalet talis casus articulo seu periculo mortis, in quo omni & solo, ut satis hæcenus explicavimus, obligat per se & immediatè præceptum divinum Confessionis. Sequitur agendum de obligatione per accidens. Pro qua instituitur

61. An teneatur quis nunc confiteri peccata reservata, si post non sit habiturus legitimum Confessorium. Lugo.

Negat Auz. et alii. Conc. Triad.

62. Obiectio solvitur.

CONCLUSIO IV.

Præceptum Divinum obligat per accidens, quando fumenda est Eucharistia, vel est medium necessarium ad superandam gravem aliquam tentationem, v.g. ad evitandum peccatum fornicationis, aut simile: non tamen propterea tenentur communiter Christiani plus quam semel in anno confiteri.

63.
Quid sit obligatio per accidens.

Voco obligationem per accidens & mediatam, quæ non oritur vi talis præcepti in propria natura, & virtute considerati, id est, secluso quocumque alio præcepto tam divino, quam humano. Hoc supposito, & remisso Lectore ad ea, quæ diximus de obligatione confitendi ante sumptionem Eucharistiæ disp. 4. sect. 10. concl. 3.

Probatur 2.
pars Concl.

Probo secundam partem Conclusionis; quia qui præcipit finem, etiam præcipit media necessaria ad finem; ergo qui præcipit superationem tentationis v.g. carnis, præcipit orationem, jejunium, & alia pia opera, quæ hic & nunc sunt necessaria ad illam superandam; ergo etiam Confessionem, si hic & nunc sit necessaria.

Neque de hac obligatione, quam clarè constat esse per accidens, nemo dubitat, sed cardo difficultatis est; an ergo teneantur Christiani plus quam semel in anno confiteri, quandoquidem experientia doceat, frequentio- rem Confessionem esse medium moraliter necessarium ad superandas graves tentationes, & nova peccata mortalia evitanda.

64.
Ultima pars Concl. probatur 1.
Lugo.

Nihilominus Conclusionem nostram esse communem Theologorum, affirmat Lugo disp. 15. nu. 46. Probatur I. quia hucusque nullus est, qui pœnitentibus scrupulum iniecerit de huiusmodi obligatione, vel qui in publicis concionibus populo tale præceptum proposuerit, licet sæpius soleant Concionatores hortari populum ad frequentationem huius Sacramenti; non est autem credibile, per tot sæcula fuisse ignoratam, aut certè neglectam à tot sanctis & doctis viris ejusmodi obligationem.

Probatur 2.

Probatur II. ex præcepto Ecclesiastico annuæ Confessionis, per quod, quantumvis explicitè non tollatur præceptum divinum aut naturale, si quod intra annum occurrat, ut supra notavi, valdè tamen insinuat, nullam esse talem obligationem, saltem communiter; si enim homines communiter tenerentur ad

frequentio- rem Confessionem, frustra præceperetur annua; immo scandalosè, cum dicitur occasio fidelibus cogitandi, non esse obligationem communiter sæpius confitendi. Veluti si Episcopus præciperet, ut quisque saltem semel singulis hebdomadibus Quadragesimæ jejunaret, hæc lex non solum esset inutilis, sed etiam scandalosa; quia subditi crederent, se satisfacere præcepto Ecclesiæ, per illud unicum jejunium.

Confirmatur I. quia Ecclesia scit multos semel dumtaxat in anno confiteri, & tamen nunquam reprehendit hunc abulum.

Confirmatur II. quia Confessio annua solum præcipitur illis, qui mortaliter peccaverunt: ergo Ecclesia supponit eos, qui mortaliter peccant non habere præceptum frequentius confitendi. Quid quod Ecclesia approbet morem confitendi in Quadragesima? In universa Ecclesia, inquit Trident. sess. 14. cap. 5. in fine, cum ingenti animarum fidem fructu, observatur nos ille salutari confitendi, pro illo, & maxime acceptabili tempore Quadragesimæ: quem morem hæc sancta Synodus maxime probat, & amplectitur tanquam pium, & maxime reinendum. Et quamvis hic non excludat frequentio- rem Confessionem; equidem cum probè resciat, plurimos solum illo tempore confiteri, saltem admonuit suæ obligationis frequentius confitendi.

Probatur III. quia non constat, frequentio- rem Confessionem esse medium communiter necessarium ad evitanda peccata mortalia; nam Confessio frequens ideo potissimum utilis est, & conducit ad impedienda peccata; quia qui confitetur, dolet efficaciter de peccato peccato, & proponit seridè & firmiter de cetero non peccare; quod autem paulò ante displicuit, & quod firmiter proposuimus amplius non amplecti, non tam facile amplectimur; ergo in externa Confessio non est medium necessarium, sed sufficit interna Pœnitentiæ.

Alioquin quid facerent homines, si Christus non instituisset Sacramentum Pœnitentiæ? Et quid fecerunt homines in veteri Lege, & in Lege Naturæ, quando nondum erat institutum Sacramentum Pœnitentiæ? Nonne ipsis deerat medium communiter necessarium ad evitanda peccata mortalia? Aut continuè erant expositi periculo proximo peccandi mortaliter? Quis audeat affirmare?

Atqui per institutionem Sacramenti non est abbreviata manus Domini, sed magis extensa; non est ablatum medium necessarium ad evitanda peccata mortalia, quod erat ante institutionem Sacramenti; sed novum potius medium superadditum; ergo licet Confessio frequens sit medium indubiè maxime utile, & ideo consulendum; immo aliquando imponendum pœnitentibus in cautelam futurorum peccatorum; equidem esse omnino necessarium.